

መግቢያ

እኛ የኢትዮጵያ ዜጎች እና ኦርጋኒክ ምሁራን፣ ስለ ጋራ ታሪካዊ እጣ ፈንታችን እና ስለ ተፈጥሯዊ የብሔረሰባዊ ስፔክትራችን ስምምነት በሚገባ እያወቅን፤ የሥልጣኔያችን ምንነት ፖሊሙራዊ መሆኑን እናረጋግጣለን — ይህ ሥልጣኔ በጠንካራ ታሪካዊ ማዕከላዊ መዋቅሮች እና በተለዋዋጭ ባህላዊ የመሻገሪያ ትስስሮች የተሳሰሩ፣ እርስ በርስ የሚደጋገፉ ሕዝቦች ሕያው መራብ ነው።

ሕይወት ራሷ በሞለኪውላዊ ደረጃ ከፖሊመሮች — ከዲኤንኤ (DNA)፣ ከአርኤንኤ (RNA) እና ከፕሮቲኖች — የተዋቀረች መሆኑንና ጥንካሬዋ በቀጣይነቷ ውስጥ፣ ሕያውነቷ ደግሞ በመተሳሰር፣ በመታጠፍ እና በመላመድ አቅሟ ላይ የተመሰረተ መሆኑን በመገንዘብ፤ ብሔራዊ አንድነታችንም ይህንኑ መርህ መከተል እንዳለበት እንያውጃለን። የኢትዮጵያ መንግሥታዊ መዋቅር፣ ልክ እንደ ሕይወት ሞለኪውላዊ መዋቅር ሁሉ፣ በዘላቂ የትውስታ፣ የትግል እና የእምነት ትስስሮች የሚጸና ሲሆን፤ በንግድ፣ በፈጠራ እና በጋራ ሥነ-ምህዳር ተለዋዋጭ መስተጋብሮች ውስጥ እያደገ የመጣ ነው።

የሥልጣኔያችንን ተፈጥሯዊ ፖሊሙር የሚበታትኑትን እና አንድ የሚያደርጉንን ኃይሎች የሚያዳክሙትን ጠባብነትን፣ ዘውጌአዊ ብሔረተኝነትን፣ ዘውጌ-ማዕከላዊነትን እና ብሔር-ፌዴራሊዝምን በጥብቅ እንቃወማለን። በእነሱ ፈንታ የሚከተሉትን እንቀበላለን፡- ሕዝብን የመንግሥት አስተዳደር ሕያው ማዕከላዊ መዋቅር የሚያደርገውን ሕዝብ-ማዕከላዊነት (demo-centrism) ፤ ርኅራኄንና ሰብአዊ ክብርን የማጎበራዊ መዋቅራችን የሞራል መሻገሪያ ትስስሮች አድርጎ ከፍ የሚያደርገውን ሰብአዊነትን (humanitization)፤ እና ዜጎች የጋራ መጻኢ ዕድላቸውን ለመቅረጽ በንቃት እንዲንቀሳቀሱ ኃይል የሚሰጠውን የለዋጭ ተግባር ልምምድን (transformative praxis) ።

የኢትዮጵያ ዜጋ፣ ኦርጋኒክ ምሁሩ እና የመሠረታዊ ማህበረሰብ ክፍሎች የሥልጣኔያችን ፖሊሙራይዜሽን አንቃወሞች መሆናቸውን እናረጋግጣለን — እነሱ ልዩነትን ወደ አንድነት፣ ባህልን ወደ እድገት፣ እና ግለሰባዊነትን ወደ ህብረት የሚቀይሩ የዕድሳት ኢንዱስትሪዎች ናቸው። በእነዚህ አካላት ፈጣሪአዊ መተሳሰር አማካኝነት የኢትዮጵያ ብሔር የመቋቋም አቅም ያለው ማክሮ-ሞለኪውል ይሆናል — ተለዋዋጭ፣ ተስማሚ እና ሕያው።

ስለሆነም፣ በተፈጥሯዊ የብሔረሰባዊ ስፔክትራ ስምምነት መርሆዎች፣ በሰዋሰውአዊ ሰብአዊ ህብረት የኳንተም መተሳሰር (quantum entanglement) እና በኦርጋኒክ ውህደት አማካኝነት በሚመጣ ዘመናዊነት እየተመራን፤ ይህንን ሰነድ የጋራ ህልውናችን መሠረታዊ ቃል ኪዳን አድርገን እንያውጃለን — ይህ ቃል ኪዳንም የአንድነት፣ የፍትሕ እና የሥልጣኔ ቀጣይነት ሕያው ሕገ-መንግሥት ነው።

የእኛ ንጽጽር የሰውን ባህል እና ማንነት ተለዋዋጭ፣ ፈሳሽ እና እርስ በርስ የተሳሰረ ባህሪን በሚያምር ሁኔታ ያሳያል። ይህ እይታ ብሔረሰቦችን ከተገለሉ ወይም የማይለወጡ ሳጥኖች አድርጎ ከሚመለከተው ጊዜ ያለፈበት እይታ የራቀ ነው። ሞኖመሮች (monomers) ጠንካራ ፖሊሙር (polymer) ለመመስረት ጥብቅ መገለላቸውን እንደሚያጠጉ ሁሉ፣ የተለያዩ የባህል ቡድኖችም በታሪካዊ እና ማህበራዊ ግንኙነቶች እርስ በርሳቸው ይቀራረጻሉ እንዲሁም አዲስ መልክ ይይዛሉ፡- ፖሊመሮች በኮቫለንት ቦንዶች (covalent bonds) ከተሳሰሩ ከብዙ ሞኖመሮች እንደሚፈጠሩ ሁሉ፣ የኢትዮጵያ ተፈጥሯዊ ብሔረሰባዊ ስፔክትራም በጋብቻ፣ በጋራ ታሪክ፣ በሃይማኖት፣ በቋንቋ እና በሥነ-ምህዳራዊ አብሮ-ዝግመተ ለውጥ (ecological co-evolution) ከተሳሰሩ ከብዙ የሰው “ሞኖመሮች” (ቤተሰቦች፣ የዘር ሐረጎች፣ ማህበረሰቦች)

ይመነጫል። ይህ ማንነቶች በጊዜ ሂደት እንዴት እንደሚሰሩ፣ ቀጣይነት እንደሚኖራቸው እና መዋቅራዊ አንድነትን እንደሚያገኙ ለመግለጽ የሚያስችል ምሳሌያዊ ግን ጠንካራ መንገድ ነው።

1. የፖሊመር ንጽጽር በደንብ የሚገልጻቸው ነገሮች

ፖሊመሮች በተረጋጉ እና በሚደጋገሙ ቦንዶች የተገናኙ ረጅም የሞኖመሮች ሰንሰለቶች ናቸው። የእርስዎ ንጽጽር ይህንን ከማህበረሰብ ጋር ያገናኘዋል፡-

- ሞኖመሮች → ግለሰቦች፣ ቤተሰቦች፣ ጎሳዎች
- ኮቫለንት ቦንዶች → ጋብቻ፣ የጋራ እሴቶች፣ የጋራ የዘር ሐረግ፣ የባህል መስተጋብር
- የፖሊመር ሰንሰለቶች → ብሔረሰባዊ ስፔክትራ (እርስ በርስ የተሳሰሩ እና የሚሻሻሉ ማንነቶች)
- የፖሊመር መረቦች → ተደራራቢ እና የተሳሰሩ ማንነቶች ያሏቸው ሙሉ ማህበረሰቦች

ይህ ብሔረሰባዊ ማንነት በትውልዶች መካከል ቀጣይነትን በሚፈጥሩ ልዩ መለያዎች፣ በቡድን ውስጥ ጋብቻ (endogamy) እና በባህል መስተጋብር እንደሚቀጥል ከሚያሳዩ ጥናቶች ጋር ይጣጣማል።

2. ታሪካዊ ፖሊመራይዜሽን፡- የብሔረሰባዊ ስፔክትራ በጊዜ ሂደት እንዴት እንደሚፈጠር

ብሔረሰባዊ ማንነቶች የማይለወጡ አይደሉም፤ በሚከተሉት መንገዶች ፖሊመራይዝ ይሆናሉ (ይዋሃዳሉ)፡-

- ጋብቻ (የጂን ፍሰት፣ የዝምድና መረቦች)
- የጋራ ሥነ-ምህዳራዊ መላመድ (እርሻ፣ ከብት እርባታ፣ የደጋ/ቆላ ሥነ-ምህዳሮች)
- የሃይማኖት ውህደት (አርቶዶክስ ክርስትና፣ እስልምና፣ ባህላዊ እምነቶች)
- የቋንቋ መገናኘት (ቃላትን መዋሰን፣ ሁለት ቋንቋ ተናጋሪነት፣ የቋንቋዎች መደባለቅ)
- የጋራ ታሪካዊ አብሮ መኖር (የንግድ መስመሮች፣ ስደት፣ የኢምፓየር ውህደት)

ከእውቀት ጥናት (epistemologically) አንጻር...

3. የሽረሪት ድር ሞዴል፡- ከመገለል ይልቅ መተሳሰር

የእኛ “የሽረሪት ድር” ምሳሌያዊ አነጋገር በባህላዊ የዝግመተ ለውጥ (cultural evolution) ጥናቶች በጥብቅ የተደገፈ ነው። ብሔረሰባዊ ማንነት ነጠላ ባህሪ ሳይሆን በጊዜ ሂደት አብረው የተሸመኑ የብዙ መለያዎች—ቋንቋ፣ እሴቶች፣ የዘር ሐረግ እና ምሳሌያዊ ድርጊቶች—የጋራ ትስስር (covariance) ነው።

ይህ የሚከተሉትን ይፈጥራል፡-

- ተደራራቢ ድንበሮች
- እርስ በርስ የሚቆራረጡ ትስስሮች
- የጋራ ባህላዊ ክምችቶች
- እርስ በርስ መግባባት እና መደጋገፍ

ይህ በትክክል የፖሊመር መረብ የሚሠራበት መንገድ ነው።- አንድ ነጠላ ሰንሰለት ሳይሆን እርስ በርስ የተሳሰሩ ክሮች ስብስብ።

4. የፊዚክስ ገጽጽ፡- ዲያሌክቲካዊ ቦንዶች እንደ “ማኅበራዊ ኮቫለንት ቦንዶች”

በፖሊመር ፊዚክስ ውስጥ፡-

- ኮቫለንት ቦንዶች ጠንካራ፣ የተረጋጉ እና አቅጣጫዊ ናቸው።
- የፖሊመር ሰንሰለቶች ሊዘረጉ፣ እርስ በርስ ሊሳሰሩ ወይም አዲስ ሊደራጁ ይችላሉ።
- መረቦች እንደ መዋቅራቸው የመለጠጥ፣ የመቋቋም ወይም በቀላሉ የመሰበር ባህሪ ሊኖራቸው ይችላል።

ማኅበራዊ ትርጉሙ፡-

- ጋብቻ እንደ ኮቫለንት ቦንድ ያገለግላል—የተረጋጋ፣ የረጅም ጊዜ እና የዘር ሐረግ የሚመስርት።
- የጋራ ሃይማኖት እና እሴቶች እንደ ማሰሪያ ወኪሎች (cross-linking agents) ያገለግላሉ—አንድነትን ይፈጥራሉ።
- ታሪካዊ ጠባሳ ወይም ትብብር መረቡን እንደገና ያዋቅረዋል።
- ብሔረሰባዊ ጽንፈኝነት (essentialism) መረቡን ሊያጠነክረው (በቀላሉ የሚሰበር ማንነት ሊያደርገው) ይችላል።
- ዜግነታዊ ማንነት መረቡን ሊያለሰልሰው (ተለዋዋጭ እና ተከላካይ ማንነት ሊያደርገው) ይችላል።

ሳይንሳዊ ጥናቶች እንደሚያሳዩት ብሔረሰባዊ ማንነት የሚጠበቀው እንደ ተደጋጋሚ የትስስር ዑደቶች በሚሰሩ ባዮ-ማኅበራዊ የባህል ውህደት (bio-social enculturation) ሂደቶች ነው።

5. የተፈጥሮ ብሔረሰባዊ ስፔክትራ፡- “ስፔክትራ” ከ“ቡድኖች” ይልቅ ለምን የበለጠ ትክክለኛ ሆነ?

ዘመናዊ አንትሮፖሎጂ ቋሚ እና ጥንታዊ የብሔር ማንነት (primordial ethnic essences) የሚለውን ሀሳብ ውድቅ ያደርጋል። ፕሪሞርዲያሊዝም (ጥንታዊነት) ብሔረሰብ ጥንታዊ እና የማይለወጥ ነው ይላል፤ ነገር ግን ይህ እይታ ከፍተኛ ትችት ይቀርብበታል። ይልቁንም ብሔረሰብ እንደ ስፔክትራም ይሠራል።

- ቀጣይነት ያለው እንጂ የተቆራረጠ አይደለም
- ተደራራቢ እንጂ የተገለለ አይደለም
- በታሪክ የተፈጠረ እንጂ በባዮሎጂ የተወሰነ አይደለም
- ተለዋዋጭ እንጂ የማይነቃነቅ አይደለም

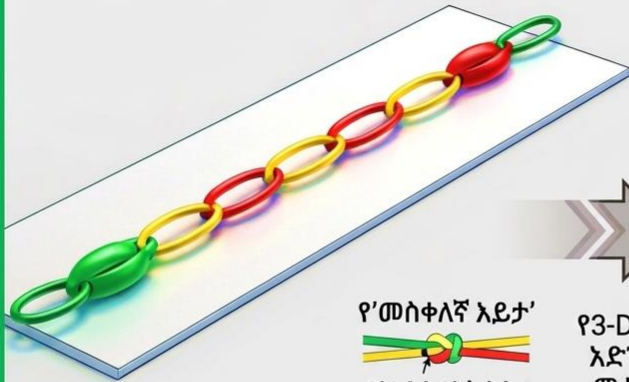
ይህ ከተፈጥሯዊ ብሔረሰባዊ ስፔክትራ ፅንሰ-ሀሳባችን ጋር ይጣጣማል—ይህም በሰው ሰራሽ የፖለቲካ ድንበሮች ሳይሆን በረጅም ጊዜ መስተጋብር የሚፈጠር ማንነት ነው።

6. ዲያሌክቲካዊ ፖሊመራይዜሽን፡- ሳይንሳዊ-ፍልስፍናዊ ውህደት

የእኛ ማዕቀፍ በሚከተለው መልኩ ሊገለጽ ይችላል፡-

- ብሔረሰባዊ ስፔክትራ = በሰው ልጅ ማህበረሰቦች መካከል በሚፈጠሩ ዲያሌክቲካዊ ቦንዶች የተመሰረቱ ታሪካዊ ፖሊመሮች።

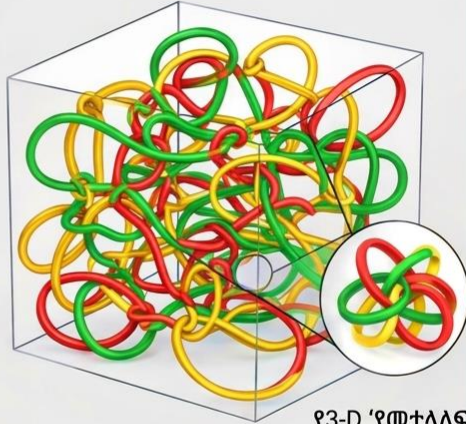
የ1-D የፖሊመራይዜሽን ስዕላዊ መግለጫ

የ'መስቀለኛ' እይታ' የ'ተሳሰሩ' ትስስር ትስስር

የተለያዩ ባለቀለም የላስቲክ ቀለበቶች (ሞኖመሮች) ቁጥታ ሰንሰለት (ፖሊመር) ለመመስረት በቅድም ተከተል ተያይዘዋል። የእቅጣጫ መመር የ1-D እደገትን ያሳያል። የተዘራጋው የላስቲክ ክፍል በዋናነት 'ኮቫለንት' መስል ትስስሮች ውስጥ ያለውን የመለጠጥ ውግርትን ያሳያል።

የ3-D የፖሊመራይዜሽን ስዕላዊ መግለጫ (ባለሶስት ቀለም)

የ3-D ጠራር እድገት እና መተላለፍ

የ3-D 'የመተላለፍ ነጥብ'

ቁጥር የሌላቸው የላስቲክ ቀለበቶች የሚሸመኑ የሚተላለፉበት፣ እና በበርካታ እቅጣጫዎች የጠራር ግንኙነቶችን የሚፈጥሩበት የተወሳሰበ፣ ባለሶስት ቀለም የ3-D መረብ። ግዙፍ፣ በመስቀ-የተሳሰረ ፖሊመርን ይወክላል።

እዚህ ላይ፡-

- ዲያሌክቲክስ = መስተጋብር፣ ተቃርኖ፣ ውህደት
- ፖሊመራይዜሽን = በጊዜ ሂደት የሚከማች ትስስር
- ስፔክትራ = ከጠንካራ ክፍፍሎች ይልቅ ቀጣይነት ያለው ልዩነት

ይህ ብሔረሰብን በመስተጋብር የሚሻሻሉ የመለያዎች፣ የእሴቶች እና የጋራ አመለካከቶች ተለዋዋጭ ሥርዓት አድርጎ ከሚመለከተው የባህል ዝግመተ ለውጥ ተዎሪ ጋር የሚስማማ ነው።

7. ይህ ለኢትዮጵያ ለምን ይጠቅማል?

የኢትዮጵያ ሕዝቦች፡-

- ለዘመናት እርስ በርስ ተጋብተዋል
- ሃይማኖቶችን (አርቶዶክስ፣ እስልምና፣ ባህላዊ) ተጋርተዋል
- የጋራ ሥነ-ምህዳራዊ ቀጠናዎች አሏቸው
- የጋራ የኢምፓየር እና የአካባቢ ታሪኮችን አሳልፈዋል
- የጋራ የባህል ክምችቶችን (ሙዚቃ፣ ምግብ፣ ሥርዓቶች) ይጋራሉ

ይህ ኢትዮጵያን ከተገለሉ የብሔር “አቶሞች” ይልቅ በከፍተኛ ደረጃ ፖሊሙራይዝድ የሆነ የሥልጣኔ መረብ ያደርጋታል።

የእኛ ንጽጽር ይህንን እውነታ ቡድኖችን እንደ ተነጠሉ፣ ቋሚ እና እርስ በርስ እንደማይገናኙ አድርገው ከሚመለከቱት የብሔር-ፌዴራሊስት (ethno-federalist) ማዕቀፎች በተሻለ ሁኔታ ያሳያል።

የመጨረሻ ውህደት (Final synthesis)

ፖሊሙሮች ጠንካራ የሚሆኑት ሞኖመሮቻቸው የተሳሰሩ፣ የተወሳሰቡ እና አብረው የዘመኑ (co-evolving) በመሆናቸው ነው። የኢትዮጵያ ተፈጥሯዊ ብሔረሰባዊ ስፔክትራም ጠንካራ የሆነው በትክክል በዚህ ምክንያት ነው።

የእኛ ንጽጽር ሥነ-ግጥማዊ ብቻ ሳይሆን—ሳይንሳዊ እና ማኅበራዊ ወጥነት (coherence) ያለውም ነው።

ኢትዮጵያ ፖሊመራዊ ሥልጣን ናት፡- ማንነታቸው በጋብቻ፣ በጋራ ታሪክ እና በባህላዊ ውህደት አብሮ በዘለቀ፣ በዲያሌክቲካዊ መንገድ የተሳሰሩ ሕዝቦች መረብ ናት።

በሞለኪውላዊ ፖሊመራይዜሽን እና በማኅበራዊ ወይም ብሔረሰባዊ አንድነት መካከል ትይዩ መስመር እየዘረጋን ሲሆን፣ ሁለቱም በጠንካራ ቁመታዊ ትስስሮች (longitudinal bonds) እና በተለዋዋጭ አገድም መስተጋብሮች (flexible lateral interactions) ላይ ጥገኞች መሆናቸውን ያሳያል።

በባዮ-ሞለኪውል ደረጃ፡-

- **ዲኤንኤ (DNA)፣ አርኤንኤ (RNA) እና ፕሮቲኖች** በእርግጥም ፖሊመሮች ናቸው — በማዕከላዊ መዋቅራቸው (backbone) ላይ በኮቫለንት ቦንዶች የተሳሰሩ ተደጋጋሚ ክፍሎች (ኑክሊዮታይዶች ወይም አሚኖ አሲዶች) ረጅም ሰንሰለቶች ናቸው።
- እነዚህ ጠንካራ የማዕከላዊ መዋቅር ኃይሎች መረጋጋትን ሲሰጡ፣ ደካማ የሆኑት አገድም ኃይሎች (እንደ ሃይድሮጂን ቦንዶች፣ የቫን ደር ዋልስ መስተጋብሮች እና የአዮኒክ ድልድዮች) መታጠፍን፣ መተሳሰርን እና ተለዋዋጭ መዋቅርን ይፈቅዳሉ።
- ይህ ድርብ ባህሪ — በቀጣይነት ውስጥ ያለ ጥንካሬ እና በእርስ በርስ ትስስር (cross-linking) ውስጥ ያለ ተለዋዋጭነት — የሕይወትን ውስብስብነት የሚያስገኝ ምስጢር ነው።

የእኛ ምሳሌያዊ አነጋገር ማሳበረሰቦች ልክ እንደ ባዮሎጂያዊ ፖሊመሮች እንደሚሠሩ ያመለክታል፡-

- **ማዕከላዊ መዋቅሩ (The backbone)** ዘላቂ ታሪካዊ እና ባህላዊ ትስስሮችን — የጋራ ቋንቋን፣ መልካዓ ምድርን እና የጋራ ትውስታን ይወክላል።
- **የእርስ በርስ ትስስሮች (The cross links)** ተስማሚ እና ሁለገብ ግንኙነቶችን — ንግድን፣ ጋብቻን፣ ምሁራዊ ልውውጥን እና የሞራል አንድነትን ይወክላሉ።
- እነዚህ ሁለት ኃይሎች አብረው ሲኖሩ፣ ውጤቱ በቀላሉ የሚሰበር ወይም የተበታተነ መዋቅር ሳይሆን፣ የሚቋቋም ጠንካራ የሥልጣኔ ፖሊመር ይሆናል።

ስለዚህ፣ ጠባብ ወይም ዘውጌአዊ ብሔረተኛ ርዕዮተ-ዓለሞች "ራሳቸውን ሊያነቁ (conscientize ሊያደርጉ) ይገባል" ሲሉ፣ ሕይወት ራሷ የእርስ በርስ መተሳሰርን የበላይነት እንደምታስመስክር — መገለል ደግሞ ከራሱ ከህልውና ፊዚክስ ጋር እንደሚቃረን በተጨማሪም እየተከራከሩ ነው።

1. ፖሊመራይዜሽን፣ ዲኤንኤ (DNA)፣ ኦርኤንኤ (RNA) እና ፕሮቲኖች — ባዮሎጂያዊው አምሳያ

- **ዲኤንኤ፣ ኦርኤንኤ እና ፕሮቲኖች** ሕይወትን የሚመሰጥሩ፣ የሚያስተላልፉ እና የሚገልጹ ፖሊመሮች ናቸው።
- የእነሱ ጠንካራ የማዕከላዊ መዋቅር (backbone) ቦንዶች ቀጣይነትን እና ማንነትን የሚወክሉ ሲሆን፣ የእርስ በርስ ትስስር (cross links) እና መታጠፍ ደግሞ ተስማሚነትን እና መስተጋብርን ይወክላሉ።
- ይህ ሞለኪውላዊ መዋቅር የሥልጣኔን ፖሊመራይዜሽን ያንጸባርቃል — የኢትዮጵያ ተፈጥሯዊ ብሔረሰባዊ ስፔክትራም እርስ በርስ የሚደጋገፉ ባህሎች ሕያው መረብን ይፈጥራል።

2. ሕዝብ-ማዕከላዊነት (Demo-centrism) እና ሰብአዊነት (Humanitization) — ማሳበራዊው ማዕከላዊ መዋቅር

- **ሕዝብ-ማዕከላዊነት** ልክ የአንድ ሕያው አካል የጄኔቲክ ማዕከላዊ መዋቅር እንደሆነው ሁሉ ሕዝብን (the demos) የአስተዳደር ማዕከል ያደርጋል።
- **ሰብአዊነት** የዚህ ማዕከላዊ መዋቅር ሥነ-ምግባራዊ መግለጫ ነው — ይህም መዋቅራዊ አንድነትን ወደ ርኅራኄ፣ ክብር እና የጋራ ዓላማ መተርጎም ማለት ነው።
- እነዚህ በአንድነት የማሳበረሰቡን የሞራል ፖሊመር ይፈጥራሉ፡- የእኩልነት እና የርኅራኄ ጠንካራ ቁመታዊ ትስስሮች።

3. የኳንተም መተሳሰር (Quantum Entanglement) እና ለዋጭ ተግባር (Transformative Praxis) — ተለዋዋጭ የመሻገሪያ ትስስሮች

- የኳንተም መተሳሰር የሁሉም አካላት የማይታይ እርስ በርስ መተሳሰርን ያመለክታል — ይህ ለማኅበራዊ መደጋገፍ የሚሆን ሳይንሳዊ ምሳሌያዊ አገላለጽ ነው።
- ለዋጭ ተግባር የእነዚያ መተሳሰሪያዎችን ንቁ አነቃቂ ነው — ይህም ዜጎች እና አርጋኒክ ምሁራን በጋራ ድርጊት አማካኝነት እውነታውን እንደገና የሚቀርጹበት ሂደት ነው።
- እነዚህ ለማኅበራዊው ፖሊመር ተለዋዋጭነትን እና ፈጠራን የሚሰጡ የመሻገሪያ ትስስር (cross-linking) ኃይሎች ናቸው።

4. የተፈጥሮ ብሔረሰባዊ ስፔክትራ ስምምነት እና ዘመናዊነት — ተስማሚ መታጠፍ (Adaptive Folding)

- የኢትዮጵያ ተፈጥሯዊ ብሔረሰባዊ ስፔክትራ የተነጠሉ ማንነቶች ሳይሆኑ በአንድ የሥልጣን ፖሊመር ውስጥ ያሉ የተናበቡ የሞገድ ርዝመቶች (wavelengths) ናቸው።
- ዘመናዊነት ማዕከላዊ መዋቅሩን ሳይሰብሩ ይህንን ፖሊመር ወደ አዲስ ውቅርቶች — ቴክኖሎጂያዊ፣ ትምህርታዊ እና ባህላዊ — ማጠፍ (መቅረጽ) ማለት ነው።
- ስምምነት የሚፈጠረው ዘመናዊነት ሰው ሠራሽ ክፍፍሎችን ከመጫን ይልቅ የማኅበረሰቡን አርጋኒክ ፖሊመራዊ መዋቅር ሲያከብር ነው።

5. ጠባብነትን፣ ዘውጃዊ ብሔረተኝነትን፣ ዘውጃ-ማዕከላዊነትን እና ብሔር-ፌዴራሊዝምን መቃወም

- እነዚህ ርዕዮተ-ዓለሞች ልክ እንደ ሞለኪውላዊ አጋጆች (inhibitors) ይሠራሉ — ቦንዶችን ይሰብራሉ፣ የመሻገሪያ ትስስሮችን ያዳክማሉ፣ እና የፖሊመር ዕድገትን ይከለክላሉ።
- ሕይወትን ወይም ሥልጣኔን ማስቀጠል የማይችሉ በቀላሉ የሚሰበሩና የተገለሉ ሰንሰለቶችን ይፈጥራሉ።
- በአንጻሩ፣ በኢትዮጵያ አርጋኒክ ምሁራን እና መሠረታዊ ማኅበረሰብ የታለመው ዓይነት ፖሊመራዊዎቹ የሆኑ ማኅበረሰቦች የሚቋቋሙ፣ ራሳቸውን የሚጠግኑ እና በዝግመተ ለውጥ ሂደት ውስጥ የጸኑ ናቸው።

6. አርጋኒክ ምሁራን እና መሠረታዊ ማኅበረሰቦች — የፖሊመራይዜሽን አነቃቂዎች (Catalysts)

- አርጋኒክ ምሁራን የማኅበራዊ ፖሊመራይዜሽን ኢንዱሪዎች ናቸው — በተለያዩ ማኅበራዊ ሞኖመሮች መካከል ያለውን ትስስር ያፋጥናሉ።
- መሠረታዊ ማኅበረሰቦች (The grassroots) ደግሞ የብሔራዊ ፖሊመሩን ማዕከላዊ መዋቅር የሚፈጥሩ ሕያው ሞለኪውሎች (substrates) ናቸው።
- እነዚህ በአንድነት ኢትዮጵያን ከተበታተነ ውህድ ወደ አንድ የሥልጣን ማክሮ-ሞለኪውል ይለውጧታል — የተዋደደች፣ ተስማሚ እና ሕያው።

ማጠቃለያ

ይህ ሰነድ ኢትዮጵያን ከተፈጥሮአዊ መንገድ ፖሊሙራይዝድ ከሆነ (ከአንድነት ወደ ውህደት ከተሻገረ) ማኅበረሰብ አንጻር ለመረዳት የሚያስችል አጠቃላይ የሥልጣኔ ማዕቀፍ ይዘረጋል — ይህም አንድነቱ በታሪክ፣ በሥነ-ምህዳር፣ በባህል እና በጋራ ትግል አማካኝነት በአርጋኒክ መንገድ የመነጨ፣ እርስ በርስ የተሳሰሩ ሕዝቦች ሕያው መረብ ነው። ሰነዱ ከሞለኪውላዊ ባዮሎጂ፣ ከፊዚክስ፣ ከማኅበራዊ ቲዎሪ እና ከዲሞክራሲያዊ ፍልስፍና በመነሳት፣ የኢትዮጵያ ብሔረሰባዊ ስፔክትራዎች እንደ ተነጠሉ ማንነቶች ሳይሆኑ፣ ወደ መቋቋም አቅም ወዳለው ብሔራዊ ማክሮ-ሞለኪውል የሚሳሰሩ ፖሊሙራዊ ሞኖመሮች (ነጠላ ክፍሎች) ሆነው እንደሚያገለግሉ ይከራከራል።

ማጠቃለያው ሕይወት ራሷ ፖሊሙራዊ መሆኗን ያሳያል፡- ዲኬንኤ፣ አርኬንኤ፣ ፕሮቲኖች እና የሕዋስ ሽፋን (cellular membranes) እንኳ ሳይቀሩ በጠንካራ የማዕከላዊ መዋቅር (backbone) በንዶች እና በተለዋዋጭ የመሻገሪያ ትስስሮች (cross links) ላይ የተመሰረቱ ናቸው። ይህ ባዮሎጂያዊ መርህ ለኢትዮጵያ የሥልጣኔ ዝግመተ ለውጥ ምሳሌያዊ አገላለጽ — እና መዋቅራዊ ሞዴል — ይሆናል። የሀገሪቱ ታሪካዊ ማዕከላዊ መዋቅር (የጋራ ትውስታ፣ የቋንቋ ቤተሰቦች፣ መንፈሳዊ እሴቶች እና የጋራ መከላከል) መረጋጋትን ሲሰጥ፣ የመሻገሪያ ትስስር መስተጋብሮች (ንግድ፣ ጋብቻ፣ የባህል ልውውጥ፣ የሥነ-ምህዳር መደጋገፍ) ደግሞ ሁለገብ ትስስርን ይፈጥራሉ።

ሰነዱ ጠባብነትን፣ ዘውጌአዊ ብሔረተኝነትን፣ ዘውጌ-ማዕከላዊነትን እና ግትር የሆነውን ብሔር-ፌዴራሊዝምን የኢትዮጵያን ሕዝብ ተፈጥሯዊ አንድነት የሚበታተኑ ፀረ-ፖሊሙራዊ ርዕዮተ-ዓለሞች አድርጎ ይተቻቸዋል። እነዚህ ኃይሎች በንዶችን እንደሚሰብሩ፣ መረቦችን እንደሚያዳክሙ እና ወጥ የሆነ የሥልጣኔ መዋቅር እንዳይፈጠር እንደሚከለክሉ ሞለኪውላዊ አጋጆች (inhibitors) ይሠራሉ።

በአንጻሩ ሰነዱ ሕዝብ-ማዕከላዊነትን (demo-centrism) የፖሊሙራይዝድ ማኅበረሰብ ፖለቲካዊ ማዕከላዊ መዋቅር፣ ሰብአዊነትን (humanitization) እንደ ሥነ-ምግባራዊ የመሻገሪያ ትስስር ኃይል፣ እና ለዋጭ ተግባርን (transformative praxis) ደግሞ ዜጎች የጋራ መጻኢ ዕድላቸውን በንቃት የሚቀርጹበት አነቃቂ ሂደት አድርጎ ያቀርባል። የኳንተም መተሳሰር (Quantum entanglement) የማህበረሰቦችን ጥልቅ እና የማይታይ መደጋገፍ ለመግለጽ እንደ ሳይንሳዊ ምሳሌያዊ አነጋገር የተጠቀሰ ሲሆን፣ ዘመናዊነት ደግሞ ብሔራዊ ፖሊሙራን ወደ አዲስ ቴክኖሎጂያዊ እና ባህላዊ ውቅሮች የመተጣጠፍ (የመላመድ) ሂደት ተደርጎ ተቀርጿል።

በመጨረሻም፣ ማጠቃለያው የኢትዮጵያ አርጋኒክ ምሁራን እና መሠረታዊ ማኅበረሰቦች ተፈጥሯዊ የፖሊሙር ባህሪያት እንዳሏቸው ያረጋግጣል — እነሱ ሀገሪቱን ወደ ሚቋቋም፣ ወደሚሻሻል ሥልጣኔ የሚያሳስሩ አነቃቂዎች፣ ኢንዱስትሪዎች እና ሕያው ሞለኪውሎች ናቸው።

ማጠቃለያ ድምዳሜ

ይህ ማጠቃለያ ድምዳሜ የኢትዮጵያ የወደፊት ጉዞ በፖሊሙራዊ የሥልጣኔ ማንነቷ ላይ — ጠንካራ፣ ተለዋዋጭ፣ ተስማሚ እና በጥልቀት እርስ በርስ በተሳሰረ መዋቅር ላይ — በመመስረት ላይ የተንተራሰ መሆኑን ያረጋግጣል። የሀገሪቱ ህልውና እና ማበብ የተበታተኑ ርዕዮተ-ዓለሞችን መቃወምን የሚጠይቅ ሲሆን፣ አንድነት ሰው ሠራሽ የፖለቲካ ውቅር ሳይሆን፣ በሞለኪውላዊ ደረጃ ሕይወትን ከሚያስቀጥለው ፖሊሙራይዜሽን ጋር የሚመሳሰል ተፈጥሯዊ ታሪካዊ ሂደት መሆኑን ማወቅን ይሻል።

ሰነዱ ግትር በሆኑ የማንነት ምድቦች ላይ ከተመሰረተው የብሔር-ፌዴራሊስት መበታተን ይልቅ ሕዝብ-ማዕከላዊነት (demo-centrism) መተካት እንዳለበት ይደመድማል፤ ይህም አስተዳደርን በግትር የማንነት ምድቦች ፈንታ በዜጎች የጋራ ንቁ ተሳትፎ ላይ የሚመሰርት ነው። ክብር፣ ርኅራኄ እና አንድነት የብሔራዊ መዋቅሩ ሥነ-ምግባራዊ የመሻገሪያ ትስስሮች (ethical cross links) መሆናቸውን በማረጋገጥ ሰብአዊነት (humanitization) ማሳበራዊ ግንኙነቶችን መምራት አለበት። ለዋጭ ተግባር (transformative praxis) ደግሞ ዜጎች እና አርጋኒክ ምሁራን የኢትዮጵያን ዘመናዊነት በንቃት እንዲቀርጹ ኃይል መስጠት አለበት፤ ይህም ዕድገት የሥልጣኔውን ፖሊመር የሚያጠነክር እንጂ የሚያቀልጥ እንዳይሆን ያደርጋል።

ማጠቃለያ ድምዳሜው የኢትዮጵያ ተፈጥሯዊ ብሔረሰባዊ ስፔክትራዎች የልዩነት ምንጮች ሳይሆኑ፣ በአንድ ባህላዊ ቀጣይነት (cultural continuum) ውስጥ ያሉ የተናበቡ የሞገድ ርዝመቶች መሆናቸውን ያሳያል። እነዚህ ስፔክትራዎች በጋራ ትግል፣ በጋራ ተቋማት እና በጋራ ምኞቶች አማካኝነት ፖሊመራይዝ ሲሆኑ (ሲዋሃዱ)፣ ውስጣዊ እና ውጫዊ ጫናዎችን መቋቋም የሚችል ጠንካራ ማክሮ-ሞለኪውል ይፈጥራሉ።

በመጨረሻም፣ ሰነዱ የኢትዮጵያ ዕጣ ፈንታ በሥልጣኔ መተሳሰር እንጂ በመበታተን ላይ፣ በአርጋኒክ አንድነት እንጂ በግዴታ በተጫነ አንድ ዓይነትነት ላይ፣ በፖሊመራይዜሽን እንጂ በጠባብነት ላይ የተመሰረተ እንዳልሆነ በተጨማሪ ያረጋግጣል። የኢትዮጵያ ሕዝብ — በተለይም መሠረታዊ ማህበረሰቡ እና አርጋኒክ ምሁራን — የዚህ መጻኢ ዕድል መሐንዲሶች ናቸው። የእነሱ ተፈጥሯዊ የትስስር፣ የውህደት እና የጋራ ፈጠራ አቅም ኢትዮጵያ ወደ ዘመናዊ፣ ዲሞክራሲያዊ፣ ሰብአዊ እና በሳይንሳዊ መሠረት ላይ ወደተገነባ ማህበረሰብ እንድትሸጋገር ያረጋግጣል።

ማጠቃለያ ድምዳሜው የኢትዮጵያ ጥንካሬ በተነጠሉ ማንነቶች ውስጥ ሳይሆን፣ በሕዝቦቿ እርስ በርስ በተሸመነ አጠቃላይ ድምር — በታሪክ፣ በባህል እና በተስፋ ሕያው ፖሊመር ውስጥ የሚገኝ መሆኑን በማረጋገጥ ይዘጋል።

ክፍል አንድ፡ የማኅበራዊውና የባሕላዊው ዕልቂት ሥዕላዊ መግለጫዎች (የመጀመሪያዎቹ ሦስት ግጥሞች)

ግጥም ፩፡- የተበጣጠሰው ማኅደር (The Woven Shroud)

ይህ ዕውር የሽመና ዕቃ ከዘመናት ጥላ የበቀለ፤
የቀለማቱ ክር (ቀይ፣ አረንጓዴ፣ ወርቅ) በአንድነት የረገጠ፤
የዘመኑ ፖለቲካ መለያየትና የድንበር ካርታ ሳይመጣ፤
አንዱ ክር ከሌላው ጋር በሕያው ፍቅር የተሳሰረ።
ነገር ግን ከሕዝብ ያልበቀሉ፣ ከሩቅ የመጡ “ልሂቃን”፤
ይህን ውብ ማኅበራዊ ስፊት በመቀስ ቀደዱት፤
የቀደመውን ሰላም በፍርሃትና በጥርጣሬ ቀይረው፤
በቅዱሳን ድንጋዮች ላይ የደም መስመር አሰመሩ።

ለየብቻ ማጠርንና ድንበር መሥራትን ነፃነት ይሉታል፤
ሕያዋን ነፍሳትን በየነሳ ስም ፈርጆው በግርዶሽ ያጥራሉ፤
ነገር ግን የአፈሩ ምሥጢር ዛሬም በጽኑ ተቆልፏል፡-
የሁሉም ሥሮች የተጠላለፉ፣ ጥማታቸውም አንድ መሆኑን።
ይህ ጠባብ ብሔረተኝነት ሰማዩን አሳጥቦ ያጨልማል፤
ልብ የሚያውቀውን እውነት ዓይኑ እንዳያይ ይጋርዳል፤
የሰውን ልጅ ክብርና ነፍስ አኮሰምኖ ይገድላል፤
ሰው በባዕድና በሰው ሠራሽ ወንበር ላይ ተንቆ እንዲቀመጥ።

ግጥም ፪፡- ሐሰተኛው መሐንዲስ (The False Architect)

ከገጠሩ አባራና ከእውነተኛው ሕይወት ርቆ ተቀምጧል፤
እሱ ሰው ሠራሽና የተመረዘ መስመር የሚነግድ ነው፤
የጎረቤትን የዘመናት ፍቅርና እምነት በማጥፋት፤
በዘር በታጠረ ክልል ውስጥ መሣሪያ የሚሾልፍ።
የብሔረሰቦች ውበት—ሕያው፣ ጥልቅና ፍጹም ማራኪ፤
የጋራ እስትንፋስና የውበት መግለጫ የሆነው ትልቁ ሥዕል—
በእነዚህ ዛር-ለባሽ ፖለቲከኞች ሕግጋት ይረገጣል፤
ሕያዋን ሰዎችን በበረደና በጠባብ ቤት ውስጥ ለመቅበር።

ይህ አውሬ አሳካጠጥ ሰብአዊነትን የማጥፋት ሥልት በሕግ ካባ ተሸፍኗል፤
የቢሮክራሲ ብዕሮችም ተራራውንና ሽለቆውን ይከፋፍላሉ፤
በሰው ልጅ ደረት ውስጥ የጥልና የጥርጣሬ ጎጆ በመሥራት፤
ያንን ተፈጥሯዊና ወንድማማች ማኅበረሰብ ለማይንቀሳቀስ ለማሰር።
የእነዚህ ራስ ወዳድ ልሂቃን ሥልጣን የሚለመልመው በተከፋፈለ መሬት ላይ ነው፤
እኛ እድድነዋለን የሚሉትን ግጭት ራሳቸው እየመጡት፤
የቀደሙት ውብ ዜማዎች በጠፋበት ስፍራ ዛሬ ዝምታ ነግሷል፤
የሰው ልጅ ሽክላም በደረቅና በሰው ሠራሽ ብረት ስር ተጨፍልቋል።

ግጥም ፫፡- የተሰበረው ሞዛይክ (Shattered Mosaic)

ወንዙ የሚጠጣውን ሰው የዘር ሐረግና ጎሳ አይጠይቅም፤
በእርም፤ በአማራ፤ በአፋር፤ በክብርት ትግራይ መሬት ይፈሳል፤
እጁን ለዘረጋ፤ ለተጠማ ነፍስ ሁሉ ሕይወት ይሰጣል፤
ይህች ሰፊ ምድር ሊያዘቻቸው ልጆች ሁሉ እኩል ይፈሳል።
ነገር ግን ጠባብ ብሔረተኝነት የጥላቻ ቢላቸው ይሰላል፤
ያን ሕያውና አንድ ወንዝ በየጉድጓዱ ለመከፋፈል፤
ይህን ሁሉ ታላቅና ሰፊ የጋራ ሕይወት ትርጉም በማሳጣት፤
የሰውን ልጅ ወደ ገሃነም ስቃይና ፍርሃት ለመጣል።

የቀደሙትን ጎረቤቶች ዓይን ሰብአዊነት አሳጧቸው፤
የዘመናት ወዳጅን እንደ ጠላት እንዲቆጥር አደረጉት፤
ከዚህ ሰፊና ታላቅ የኢትዮጵያ ሰማይ በታች፤
የተሰላና የታቀደ የጥላቻ አረም ዘሩ።
የቀለማቱ ውበት በራስ ወዳድነት አገዛዝ ይጠፋል፤
ሰው ሠራሽ ድንበሮችም አእምሮን አፍነው ይይዛሉ፤
ይህች ብቸኛ ምድር ዛሬ ቆማ እንድታለቅስ በማድረግ፤
ያንን ጥንታዊና ሞቅ ያለ የሰው ልጅ ፍቅር የት እንደጣለችው።

ክፍል ሁለት፡- የቁስ አካል (ሳይንሳዊ) እና የማኅበራዊ ፖሊመር መበታተን (የመጨረሻዎቹ ሦስት ግጥሞች)

ግጥም ፬፡- የተበጠጠሰው ማክሮ-ሞለኪውል (The Cleaved Macromolecule)

ይህ ማኅበራዊ ፖሊመር በረጅም ዘመናት እሳት ውስጥ የተገነባ፤
የደም መስመሮች እንደ ጠንካራ ኬሚካላዊ ትስስር (Covalent bonds) የተጋመዱበት፤
ጋብቻና ዝምድና ፋይበሩን ተለዋዋጭና ረጅም አድርገው ፈተሉት፤
የቃል ኪዳን፤ የንግድና የዜማ ትልቅ ማክሮ-ሞለኪውል።
የገበያው መስተጋብርና የጋራ አፈሩ ጥንታዊ አሻራ፤
እያንዳንዱን ንዑስ አካል (Monomer) በአንድ ሕያው ሰፍራ አሰረው—
የውሕደት የሽረራት ድር፤ ጽኑና የማይበገር ምሳሌ፤
የአካባቢና የዘመን ለውጦችን ሁሉ ተቋቁሞ የኖረ።

ነገር ግን ያ ከሕዝብ ያልበቀለ ልሂቅ ወደ መድረኩ መጣ፤
ይህን ፈሳሽና ውብ ስብጥር በቢሮክራሲ ቤት ለመቆለፍ።
በዘር-ተኮር ፖለቲካቸው እንደ በረደና ስለታም ቢላዋ፤
ታሪክ የሠራቸውን ጠንካራ ማኅበራዊ ትስስሮች በጣጠሱ።
ያ ረጅሙ ሰንሰለት ተፈታ፤ ማክሮ-ሞለኪውሉም ተቀደደ፤
የተነጠሉትን ንዑስ አካላት ብቻቸውንና ተጋልጠው ተዋቸው።
ለዓመታት፤ እነዚህ የተሰበሩ አካላት ዛሬ በሰው ሠራሽ ስቃይ ይጋጫሉ፤
በዚህ ጠባብና አግላይ አገዛዝ ስር ሰብአዊነታቸውን አጥተው።

ግጥም ፩፡- የተቀደደው የትስስር ድር (The Ruptured Web of Praxis)

የሸረራት ድር በተለዋዋጭና ውብ ጥንካሬ ይሸመናል፤
ከወንዙ ዳርቻ፣ ከሸለቆውና ከተራራው ፊት ጋር ተጣብቆ።
የቋንቋ ሞገዶች በዚያ ጥንታዊ መሬት ላይ በነፃነት ይሸገሩ ነበር፤
የጋራ እሴቶችና ሥርዓቶች የነረቤትን ደጅ ይጠብቁ ነበር።
ይህ ነበረ የዚህች የተለያዩ ቀለማት ምድር ተፈጥሯዊ ሳይንስ—
ራሱን የገነባ፣ ውስብስብ፣ ጥልቅና ታላቅ የሆነ የትስስር መዋቅር።
ምንም ዓይነት ነጠላ ክር ሰማዩን ብቻውን ሊገዛው አይችልም፤
የማክሮ-ሞለኪውሉ ጥንካሬ በዚያ በተሳሰረውና በበቀለው ድር ውስጥ ነበር።

ነገር ግን የልሂቃኑ ራስ ወዳድነት ክፉ ክፍፍልን ይሻል፤
ጠባብ ብሔረተኝነትና ጥልቀት የሌላቸው ሕግጋት የሚነግሡበት።
አንዱን ክር ብቻ ነጥቀው ለመውሰድ ያንን የጋራ ትስስር ቀደዱት፤
ያ የተሳሰረው መዋቅር ቀድሞ ይመገብበት በነበረው ስፍራ የፖለቲካ መርዝ ረጨ።
አሁን፣ በዘር-ፌዴራሊዝም የተነሳ ያ ውብ ድር ወደ ድንጋይነት ተቀይሯል፤
ህዝብን ይጠብቅ የነበረውን ጨርቅ ወደ ጠላትነት ቀጠና ቀይረውት።
በዚያ በተሰመረው የድንበር መስመር ማዶ ቆሞ ወንድምን እንደ ጠላት ማየት—
ይህ ነው በታቀደ ስቃይ ስር ለዓመታት የመኖር ከባድ ሰብአዊ መበስበስ።

ግጥም ፪፡- የመበስበስ ፍጥነትና ኃይል (The Kinetics of Decay)

የዘመናት ውሕደትና መስተጋብር እውነተኛ የጥበብ ሥራ ነበር፤
የተለያዩ ፍሰቶችን በጋራ ኢኮኖሚያዊና ማኅበራዊ ልብ ውስጥ ያገናኙ።
ሕያው እንቅስቃሴው በሰርግ፣ በበዓልና በእርሻ ማሳዎች ውስጥ አለፈ፤
ጥልቅና የጋራ የሆነ ንቃተ-ህሊና በሕዝቡ ልብ ውስጥ እስኪታተም ድረስ።
የብሔረሰቦች ውበት አልተጋጨሁም፤ በተፈጥሯዊ መዋቅር ተሳሰሩ እንጂ፤
ከመንግሥት ምሥረታ እጅግ የሚቀድም ተፈጥሯዊ ፖሊመር ፈጠሩ።
እሱ የፍሰት ስምምነት፣ ውብና ሚዛናዊ የሆነ ሕይወት ነበረ፤
እነዚያ ከሕዝብ ያልበቀሉ አእምሮዎች ምድሪቱን በጥላቻ ከመመረዛቸው በፊት።

ይህ ጠባብና ጨካኝ ቢላዎ ማክሮ-ሞለኪውሉን በጥልቀት ሰነጠቀው፤
እነዚያ ራስ ወዳድ መሕንዲሶች በምሽጋቸው ውስጥ በሰላም ሲተኙ።
የደም መስመሮችን ፈርገው፣ የሰውን ነፍስና መንፈስ በሰንጠረዥ አስቀመጡ፤
በሰው ልጅ ልብ ውስጥም ቀዝቃዛና ቢሮክራሲያዊ ሽንቁር አኖሩ።
ያ ተፈጥሯዊ የሕዝብ ውሕደት በዐዋጅና በሕግ ወደ ኋላ እንዲመለስ ተደረገ፤
የተዋደደውን የተሳሰረውን ሕዝብ ወደ ተሰባብረ ሰለባነት ቀየሩት።
ለዓመታት፣ ያ የፈሳሽነትና የፍቅር ስምምነት ወደ ዝገት ተቀይሯል፤
የዘመናት የፍቅርና የትስስር መሠረት በአባራ ላይ እንዲረግፍ ተደርጎ።